

GREGORIUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

CUM pro munere Pastoralis humeris nostris injuncto, id præcipuè nobis propositum habeamus, ut omni studio, diligentiaque omnes Christi fideles, his præsertim tam gravibus, calamitosisque temporibus, in rectâ & Catholicâ fide continere, curemus: ac propterea id imprimis nobis agendum & providendum sit, ut omnem omnibus aberrandi ab ea occasione subtrahamus. Dudum ob hujus rei executionem, adhibitis nonnullis ex Fratibus nostris sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, adjuncto etiam aliquorum doctrinâ & pietate insignium Virorum studio, Decretum Gratiani nuncupatum absque glossis, necnon idem Gratiani Decretum, cum Decretalibus Gregorii Papæ IX. Prædecessoris nostri, Sexto, Clementinis, & Extravagantibus, non modò cum veteribus glossarum Auctoribus, quibus cum viri pii & Catholici fuerint, ignoscendum videtur, si quid vel ob errorem in illis, vel quia nondum pleraque à sacris Conciliis diffinita fuerant, liberiùs locuti sunt: Verùm etiam cum his, quæ ab impiis scriptoribus tam extrâ in marginibus, quàm etiam intrâ aspersa fuerant Catholicæ veritati contraria, revidendi, corrigendi, & expurgandi curam demandavimus. Cùm autem ipsum Decretum absque glossis, à præfatis à nobis deputatis jam totum emendatum, & correctum, ac nonnullis annotationibus illustratum existat, ipsiusque major pars à dilecto filio Paulo Constabili, tunc sacri nostri Palatii Apostolici Magistro, unâ cum dictis Decretalibus felicitis recordationis Gregorii IX. Prædecessoris nostri jam impressis, recognita & approbata sit: reliquum verò ejusdem Decreti unâ cum annotationibus prædictis, tam absque Glossis, quàm ipsum totum cum Glossis, Sextumque & Clementinas simul, & Extravagantes, à dilecto filio Sixto Fabri, ejusdem Palatii nostri Apostolici Magistro, recognoscenda omnia & approbanda in officina populi Romani, quæ ad hoc potissimum, ut libri sacri in ea fideliter, & incorruptè imprimantur, erecta fuit, imprimi, & impressâ divulgari jusserimus, ac ut ad majorem Christi fidelium ubique tam intra quàm extra Italiam, citra, & ultra Montes commorantium commoditatem, hoc Juris Canonici corpus fideliter & incorruptè, juxta exemplar Romæ impressum à Catholicis Typographis, à Romano populo, sive ab eo deputatis, vel pro tempore deputandis electis, imprimi possit. Nos opportunè providere volentes, ut hoc Jus Canonicum sic expurgatum ad omnes ubique Christi fideles factum tectum perveniat, ac ne cuiquam liceat eidem operi quicquam addere, vel immutare, aut invertere, nullavé interpretamenta adjungere: sed prout in hac nostra Urbe Roma nunc impressum fuit, semper & perpetuò integrum & incorruptum conservetur. Motu proprio & ex certa nostra scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnibus & singulis in nostro, & sanctæ Romanæ Ecclesiæ dominio, nobis, & eidem Romanæ Ecclesiæ mediâ

diatè vel immediatè subjecto commorantibus, vel ad illud quovis prætextu advenientibus, ac etiam extra dictum dominium ubilibet existentibus Typographis, & librorum impressoribus, ac Bibliopolis, & quibuscunque aliis personis utriusque sexûs, cujuscunque dignitatis, statûs, gradûs, ordinis, vel conditionis existant, in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis majoris latæ sententiæ, & quoad nunc, & pro tempore in dicto nostro, & Romanæ Ecclesiæ dominio mediatè vel immediatè subjecto commorantes, etiam ultra præmissâ, sub amissione librorum, ac mille ducatorum auri de Camera, pro una, videlicet officio Inquisitionis hæreticæ pravitatis, & pro alia accusatori, & pro reliqua tertiis partibus Judici executori, irremissibiliter applicandorum, aliisque arbitrii nostri pœnis eo ipso, si & quoties contra factum fuerit, & per quemlibet contravenientem incurrendis, Apostolicâ auctoritate, tenore præsentium inhibemus, & interdiciamus, ne ipsius Gratiani Decretum cum annotationibus, & idem cum glossis, Decretalibus Gregorii IX. prædecessoris nostri, Sexto, Clementinis & Extravagantibus, ut præfertur, de cætero per Decennium à data præsentium, sub quovis titulo, alibi quàm in Urbe nostra, & in eadem officina impressoria dicti populi Romani, & iis, quibus ab eodem populo Romano, & ab eo ad hoc pro ipso Populo deputatis, tam in Italia, quàm extra Italiam ubilibet facultas & licentia per dictum tempus desuper concessa fuerit, prout nos eidem populo Romano, & eidem ab eo deputatis, ut hujusmodi licentiam & facultatem, tam in Italia, quàm extra Italiam ubilibet cuicunque, & quibuscunque ipsi populo Romano, seu ejus pro eo Deputatis, pro tempore videbitur, & placebit, ac pro tempore eidem populo, & ejus deputatis visum fuerit, significatâ prius nobis, & approbatâ personâ, concedere, illamque sic concessam, prout, & quando sibi placuerit, revocare liberè & licitè valeant, indulgemus, impressum, & imprimendum tenere, vendere, dare, donare, vel aliàs quomodolibet habere, vel transferre; neque etiam ipsi, absque expressâ etiam in scriptis licentiâ ejusdem populi Romani, & ab eo Deputatorum dictum Gratiani Decretum cum ipsis annotationibus, & idem cum glossis, Gregorii IX. prædecessoris nostri, Decretalibus, Sexto, Clementinis, & Extravagantibus, ut dictum est, imprimere, nec per dictum decennium ab eis, vel aliis, præterquam à dicto populo Romano, & ab eo Deputatis, vel de eorum licentia, ut præfertur, impressum & imprimendum aliàs habere, seu tenere, aut etiam vendere, vel donare, seu imprimi, teneri, vendi, donari, aut aliàs transferri facere per se, vel alium, seu alios, publicè vel occultè, directè seu indirectè quovis quæsito colore, vel ingenio audeant, seu præsumant; ita quòd etiam nulli omninò hominum, tam in urbe, & tota Italia, quàm extrâ ubivis Terrarum, Regnorum, Regionum, & Provinciarum totius orbis liceat hujusmodi libris dicti Juris Canonici sic, ut præfertur, de mandato nostro recognitis, correctis, & expurgatis quicquam addere, detrahere, vel immutare, aut invertere, nullavè interpretamenta adjungere, sed prout hujusmodi Romæ impressum fuit,
semper

semper & perpetuò integrum & incorruptum conservetur, statuimus, sancimus, & ordinamus: mandantes universis & singulis venerabilibus fratribus, Patriarchis, Archiepiscopis & Episcopis, cæterisque locorum ordinariis, & eorum Vicariis, in spiritualibus & temporalibus, & in statu temporali sanctæ Romanæ Ecclesiæ etiam Legatis, Vice-legatis Sedis Apostolicæ, ac ipsius statûs Gubernatoribus, Potestatibus, & Locum tenentibus, ut quoties pro parte dicti populi Romani, & ab eo Deputatorum, seu licentiam & facultatem ab ipsis, ut præfertur, pro tempore habentium, fuerint requisiti, vel eorum aliquis fuerit requisitus, eisdem populo, & Deputatis, ac ab ipsis licentiam & facultatem habent, efficacis defensionis præsidio assistentes, præmissa ad omnem populi Romani & ab eo Deputatorum prædictorum licentiam seu facultatem habent. requisitionem contra inobedientes & rebelles, etiam per censuras Ecclesiasticas, etiam sæpius aggravan. & per alia juris remedia auctoritate Apostolicâ exequantur: invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

Et insuper quia difficile admodum esset, præsentem literas ad quælibet loca deferri: Volumus, & eadem Apostolicâ auctoritate decernimus, illarum transumptis, & exemplis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo Curia, vel personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, & etiam in ipsis operibus impressis, plenariam & eandem prorsus fidem ubique, tam in iudicio, quàm extra iudicium haberi, quæ præsentibus haberetur: non obstantibus constitutionibus & ordinationibus Apostolicis, ac quorumcunque locorum, Gymnasiorum, & Universitatum, etiam studiorum generalium, juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quâvis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus, privilegiis quoque indultis, & literis Apostolicis etiam illis, & illorum, ac quibusvis aliis personis, sub quibuscunque tenoribus & formis, etiam motu, scientiâ & potestatis plenitudine similibus, ac aliâs in contrarium quomodolibet concessis & approbatis, ac in posterum concedendis & approbandis. Quibus omnibus, etiam si de illis specialis mentio habenda esset, eorum tenores præsentibus pro expressis habentes illis aliâs in suo robore permansuris, hâc vice duntaxat specialiter & expressè derogamus, contrariis quibuscunque. Aut si aliquibus communiter vel divisim ab eadem sit sede indultum, quòd interdici, suspendi, vel excommunicari non possint, per literas Apostolicas non facientes plenam, & expressum, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem. Datum Romæ apud S. Petrum sub annulo Piscatoris, die 1. Julii, M. D. LXXX. Pontificatûs nostri anno 9.

CÆ. GLORIERIUS.